

Jaume Bartumeu CAP DE GOVERN I PRESIDENT DEL PS

# «Estem disposats a parlar d'un Govern de coalició amb CR»

IAGO ANDREU\*  
ANDORRA LA VELLA

Poc després que es compleixin 100 dies de la constitució del nou Govern i l'endemà del congrés del qual ha sortit com a nou president del PS, el cap de Govern, Jaume Bartumeu, analitza per a EL PERIÒDIC la conjuntura política, marcada per les incògnites sobre l'estabilitat de la legislatura, i el futur de la formació socialdemòcrata de cara als reptes electorals.

## «Com veu la situació, quasi de bloqueig, només 100 dies després de la constitució del Govern?»

«El país necessita un exercici de responsabilitat i les declaracions dels últims dies són per preocupar-se. Una esmena a la totalitat contra el projecte del pressupost del 2010 no pot prosperar perquè no pot sumar en cap de les hipòtesis més de 14 vots. Per tant, un cop fet el debat de globalitat, que entenc que políticament s'ha de fer perquè l'oposició ha de poder expressar-se. Una esmena a la totalitat considero que cal parlar de responsabilitat: el nostre Govern s'ha trobat amb el pressupost, i ho dic gairebé literalment, fet pel Govern sortint i el pressupost 2010 s'assemblarà com dues gotes d'aigua al pressupost que hauria presentat el Partit Liberal i, per tant, CR.»

## «Però CR ja ha avançat que, tal com estan les coses, no votarà els comptes públics...»

«Abans de tenir el projecte de llei ja s'anuncia que no es vol votar un pressupost que no es coneix. La política, amb P majúscula, es fa a l'hora de discutir esmenes i partides pressupostàries.»

## «Però vostè el problema el té amb ApC, amb qui té un pacte de legislatura que no sembla en vigor...»

«La política marcada pel president d'ApC durant les últimes setmanes és una contradicció amb la vo-

luntat compartida en el moment de signar el pacte per fer possible el canvi necessari. Si hi ha una tendència a participar en el bloqueig de les institucions, no s'està ajudant a la voluntat de canvi de la ciutadania.»

## «No ha arribat l'hora d'asseure's amb ApC i donar per mort el pacte?»

«Això s'haurà de fer un dia d'aquests, però és que si algú signa un acord de col·laboració política amb una força que des de l'endemà d'haver-lo signat es converteix en un martell continuat de la política de l'altra part, poques constatacions cal fer sobre la situació de l'acord. Suposo que els presidents dels grups parlamentaris organitzaran una reunió i això quedarà clar. La ciutadania ja veu que l'orientació del president d'ApC no és la d'ajudar al canvi.»

## «Com valora l'oferta de CR de fer un Govern d'unitat o de coalició per desencallar la situació?»

«Si la proposta és sincera i el que hem de fer és assumir responsablement les nostres discursos uns i altres, nosaltres no farem fàstics a posar-nos d'acord en un calendari de legislatura que comporti indefugiblement l'aprovació ràpida dels tres projectes de llei sobre impositió directa que el país, l'economia i els professionals necessiten com l'aire que respirem. Aquest és el pas per poder establir els convenis que eliminin la doble impositió (CDI) que permetran a empresaris i professionals treballar des d'Andorra cap als nostres interlocutors comercials d'Espanya, França i el conjunt d'Europa. El que no es pot fer és dir que és indispensable que el Govern obtingui unes declaracions als acords d'intercanvi d'informació que obrin la via als CDI i després no actuar de manera responsable per esmenar i ajudar a aprovar unes lleis que són necessàries per a l'economia. Però, en qualsevol cas, si CR vol que analitzem la possibilitat de fer un Govern de coalició, nosaltres ho farem.»

## «Es tractaria d'un Govern de coalició i no d'unitat?»

«És que un Govern d'unitat jo el considero un frau a la ciutadania. Andorra no està en situació de guerra a les seves fronteres ni en una situació a la islandesa d'absolut ensostrament de l'economia nacional. Per seguir amb l'exemple, a Islàndia, tot i estar com estan, tampoc no han fet un Govern d'unitat nacional. El Consell General ha de ser un lloc de debat, amb un ampli acord en qüestions d'Estat, i no hi ha debat si tothom està en el mateix vaixell. Si no, la ciutadania podria arribar a la conclusió que tots els polítics i totes les ofertes polítiques són iguals. Hi ha amplis punts de coincidència, més entre CR i l'Alternativa que no pas amb ApC, en matèria tributària, com pot ser la unificació de la impositió indirecta en un impost tipus IVA, qüestió essencial per a les nostres relacions amb Europa. Entre tots hem de treure les conclusions d'aquesta situació.»

## «CR lamenta que els enviessin els textos de la impositió directa sense una memòria econòmica...»

«No es pot dir primer que no s'han pogut analitzar els projectes de llei d'impositió directa perquè s'estava treballant en l'intercanvi d'informa-



## HORITZÓ COMPARTIT

«Si es pot arribar a un acord de coalició per fer la reforma fiscal i acostar-nos a Europa, no direm que no»

## LA MORT DEL PACTE

«Suposo que els presidents dels grups parlamentaris de PS i ApC faran una reunió i això quedarà clar»

## L'ATUR

«Cal avaluar ràpidament si hi ha acord polític per a una assegurança contributiva per desocupació involuntària»



TONY LARA

► Pensatiu ► Bartumeu, durant l'entrevista amb EL PERIÒDIC, ahir.

ció i després dir que no s'han analitzat per manca d'una memòria econòmica. O es vol treballar en positiu o no. Al final CR haurà de sortir de les formes i entrar al fons, i quan entri al fons veurà que els projectes de llei s'han fet sobre la base dels projectes de llei que va deixar preparats el Govern anterior. Si això era bo al desembre del 2008, ens hauran d'explicar per què el mateix és dolent el setembre del 2009.

## «Reconec que primer cal assegurar l'estabilitat de la legislatura?»

«El que reconec és que quan una força política liberal-conservadora obté 14 escons al Consell, nosaltres, que tenim 12 consellers, en cap moment vam posar en qüestió la legitimitat i la necessitat que Albert Pintat formés Govern. Va formar un Govern monocolor i no vam participar en cap maniobra de bloqueig. Ara resulta que l'Alternativa-PS té 14 escons, va guanyar a quatre de les set parròquies i a les tres més poblades es vol bloquejar el canvi que la ciutadania demana. Aquesta situació, assumint el discurs del Síndic el dia de Meritxell, comença a plantejar interrogants pel que fa a la lleialtat institucional. Dit això, si es pot arribar a un acord per un Govern de coalició que permeti acostar-nos a Europa i tirar endavant les reformes fiscals indispensables per fer-ho i per reactivar l'economia, nosaltres no direm pas que no. Però és que aquesta proposta, CR no l'havia formulat de la manera que la fórmula ara.»

## «Potser CR ha canviat el plantejament, però també el PS s'ha vist obligat a canviar la seva estratègia pels greus problemes amb ApC...»

«Els greus problemes no els té el PS, sinó el país, i tots hem de saber assu-

mir responsablement el mandat dels electors. A nosaltres ens van donar el mandat de governar en minoria i és el que estem fent, i si se'ns vol bloquejar, s'haurà d'explicar i argumentar aquest bloqueig que ja va estar present a la Casa de la Vall des de final de maig.»

## «Per refer les finances públiques cal emetre deute públic, anar a buscar finançament a fora...?»

«L'emissió de deute públic va lligada amb el fet de trobar als mercats financers compradors d'aquest deute i, tal com estava plantejant, jo tinc dubtes sobre la viabilitat. Ens hauríem d'asseure amb els grups parlamentaris i amb les entitats financeres, que presenten el finançament del deute públic, per veure si és sostenible o no o si cal anar a l'exterior.»

## «L'elevat endeutament obligarà a augmentar la pressió fiscal?»

«La pressió fiscal pot anar pujant, però si no hi ha activitat econòmica i no hem aconseguit un acord d'associació amb la denominació que sigui amb la Unió Europea i els nostres empresaris i professionals no generen riquesa, que la taxa d'impost sigui del 10%, del 12% o del 15% no alterarà els ingressos. La qüestió no és augmentar els impostos, sinó augmentar l'activitat econòmica. Per fer-ho, cal seriositat i responsabilitat en les institucions. En tres mesos, nosaltres hem fet més per la seriositat i el reconeixement internacional que els que ara ens assenyalen amb el dit en 14 anys.»

## «L'estat de les finances públiques permet aplicar el programa social?»

«Hem hagut de, i també hem volgut, tirar endavant una modificació urgent del reglament de prestacions

socials perquè hi ha més de 300 persones que al costat tenen una família que estan en situació de desocupació sense cap cobertura. Aquests diners es poden trobar reduint la despesa sumptuària, però això és una mesura transitòria. El Consell haurà d'avaluar ràpidament si hi ha acord polític per introduir una assegurança contributiva per desocupació involuntària. Tothom haurà de dir què vol fer, perquè si no es vol fer cap pas, hi pot haver problemes de cohesió i de cohabitació social, i de la pèrdua de la cohabitació social a l'inici de problemes de seguretat ciutadana hi ha un pas.

**-¿La manca d'una assegurança d'atur pot acabar portant problemes internacionals?**

-És que ja els planteja. No és casual que divendres passat féssim coincidir la signatura d'un acord d'intercanvi d'informació, en aquest cas amb Mònaco, amb una reunió després amb la consellera de Treball de la Generalitat de Catalunya. Vam parlar d'això: Andorra no pot dir seriosament a aquells ciutadans espanyols, catalans en bona part, que han contribuït amb el seu treball a engrandir el país que ara que vénem mal dades han de tornar a casa seva i que no tenen cap cobertura. Això planteja problemes amb els treballadors transfronterers, que són una aportació important que ens convé mantenir i fins i tot ampliar.

**-¿Fins a quin punt és possible l'acord a l'arc parlamentari?**

-Si mirem la campanya electoral, l'única proposta explícita, concreta i en positiu per resoldre la qüestió per la via d'una assegurança contributiva era la nostra. A mesura que avançaven les setmanes i la crisi es feia més present, vaig notar una clara evolució de les posicions de CR i ApC. És bo reconèixer l'evolució de la societat i que els tres grups parlamentaris busquin conjuntament una solució, que no pot ser només la solució immediata, sinó que cal una proposta a llarg termini.

**-Reprenten la màxima de Jaurès que vostè ha fet seva d'«anar a l'ideal comprenent el real», ¿el Govern ha hagut de comprendre més el real del que s'esperava?**

-Sobretot per la dramàtica situació de les finances públiques. Ja havíem anunciat la fallida tècnica de les finances públiques en els dos últims debats a la totalitat del pressupost.

**-¿Aquesta situació l'ha explicada prou bé als seus? Perquè potser alguns voldrien que la revolució anés més ràpid del que va...**

-Les persones que han estat l'ànima i el motor del canvi treballant, moltes vegades anònimament, són conscients que no tenim majoria absoluta i que la cosa no està per a moltes alegries per la situació econòmico-financera privada i pública. A partir

d'aquí hi poden haver sensibilitats diferents i ja vaig dir que la declaració de principis del corrent Esquerra Socialista no s'allunyava gens de la declaració de principis del partit en la seva globalitat.

**-¿La presència de Bàrcia a l'executiva vol dir que tornarà a presidir el comitè local de Canillo?**

-No sé si tornarà a ser president del



## CONGRÉS DEL PS

«La composició del directiu i l'Executiu evidencia la síntesi entre les diverses sensibilitats del nostre partit»

## RELACIÓ PS-VERDS

«Passem d'una etapa de no-relació a una etapa de relació en positiu i això pot donar fruits per a tots els progressistes»

comitè, però és evident que la composició dels nous comitès directiu i executiu evidencia que s'ha fet la síntesi entre les diverses sensibilitats del partit, com és el cas del primer secretari que va ser precandidat a la candidatura, que va acceptar ser el darrer de la llista nacional per integrar les diferents sensibilitats.

**-¿Un partit de Govern ha de ser menys incisiu i menys bel·ligerant?**

-No, però hem d'aprendre la cultura del partit de Govern que no teníem i trobar la manera de no voler ser presents cada dia com sí que havia de ser present el primer partit de l'oposició quan preparava l'alternança.

**-El Grup Parlamentari també s'haurà de resituar, perquè està una mica desaparegut...**

-Passar de ser un Grup Parlamentari d'oposició a ser el Grup que dona suport al Govern també necessita un període d'adaptació. En els últims 15 dies hem trobat els canals de treball conjunt i crec que així s'evidenciarà en les properes setmanes.

**-¿Com s'haurien d'enfocar les comunals des del partit?**

-Les afrontem des d'una raonable posició de confiança. Haurem de renovar el lideratge a Encamp, perquè els consols hauran esgotat els dos mandats al capdavant del Comú, fet que planteja un repte perquè el pes i la implantació de Miquel Alís és

molt considerable. A Andorra la Vella caldrà confirmar la nostra candidatura per a un segon mandat i només ens queda l'assignatura pendent de Sant Julià per entrar al Consell de Comú. També caldrà veure com es tradueix l'aparició d'ApC.

**-Abans de l'estiu, el líder d'ApC a Ordino, Enric Dolsa, proposava estudiar una llista amb el PS...**

-La candidatura a Ordino l'hem de fer amb el soci de l'Alternativa, que és el GUPI. No estem tancats a parlar amb el grup de Dolsa, però sobre la base dels criteris del comitè local d'Ordino i del GUPI.

**-¿Cal buscar un acostament amb els Verds per a les comunals?**

-La setmana passada vaig analitzar la situació política amb la direcció dels Verds, amb els quals els socialdemòcrates tenim en comú molts objectius i qüestions programàtiques. No està dit que no pugem arribar a acords per a les comunals. És un tema que segurament el nou comitè executiu i el nou comitè directiu analitzaran aviat.

**-ES nota un canvi en la relació del PS amb els Verds...**

-Estem passant d'una etapa de no-relació a una etapa de relació en positiu i això pot donar fruits importants per al conjunt dels progressistes del nostre país. ≡